

Aan alle raadsleden

Gemeente Oss
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
6 december 2017	3276566	Imeuwissen	14 0412
Onderwerp			Aantal bijlagen
Stand van zaken mantelzorg			-

Geachte raadsleden,

Op 14-07-2016 heeft de raad 'de mantelzorgnotitie - juni 2016' vastgesteld. Met deze brief informeren wij u over de voortgang over de waardering en ondersteuning van mantelzorgers in onze gemeente.

Hoe waarderen we mantelzorgers?

Waardering van mantelzorgers is een doorlopend proces en daardoor verweven in alle activiteiten, ondersteuning en bejegening. Wij vinden dat het goed ondersteunen van mantelzorgers de beste waardering is die wij kunnen geven. Niet alleen oog en aandacht voor de zorgbehoevende, maar ook voor wat de mantelzorger nodig heeft om de zorgtaak vol te kunnen houden. Met onze samenwerkingspartners zijn we hier regelmatig over in gesprek. De mantelzorgers waarderen we daarnaast publiekelijk en individueel.

Publieke waardering

In opdracht van de gemeente waardeerde ONS welzijn in 2016 op de Dag van de Mantelzorg de mantelzorgers publiekelijk. De mantelzorgers waren welkom in de Lievekamp voor een theatervoorstelling en gezellige nazit met live muziek. Vanwege de positieve ervaringen van de mantelzorgers en de goede samenwerking met en mogelijkheden van de Lievekamp organiseerde ONS welzijn in 2017 weer een geheel verzorgde avond uit in De Lievekamp. Dit jaar kon de mantelzorger de persoon voor wie hij/zij zorgt ook mee nemen. Daarop zijn veel positieve reacties ontvangen. Vanaf 2018 organiseert ONS welzijn ook jaarlijks een waarderingsactiviteit voor de jonge mantelzorgers.

Individuele waardering

In 2016 besloten we in overleg met ONS welzijn dat wij cadeaubonnen verstrekken. Sinds het najaar van 2016 kunnen diegenen die mantelzorg ontvangen digitaal of schriftelijk een VVV-bon ter waarde van 50 euro aanvragen bij de gemeente. Zie voor meer informatie:

<https://www.oss.nl/werk-inkomen-zorg/zorg-1/mantelzorg-2.htm>

In 2016 zijn er 1055 mantelzorgcomplimenten aangevraagd. In 2017 zijn er 1041 mantelzorgcomplimenten aangevraagd tussen 1-1-2017 en 30-11-2017. We willen zoveel mogelijk mantelzorgers waarderen. Daarom is het belangrijk dat degenen die mantelzorg ontvangen weten van het mantelzorgcompliment. Er zijn flyers gemaakt, we plaatsen regelmatig nieuwsberichten in de lokale media en informeren professionals en samenwerkingspartners.

Wat vinden wij belangrijk in de ondersteuning van mantelzorgers?

De speerpunten voor de ondersteuning van mantelzorgers zoals geformuleerd in de 'mantelzorgnotitie - juni 2016' zijn:

- Ondersteuning op maat;
- Heldere informatie over regelgeving en ondersteuning voor mantelzorgers, vrijwilligers en professionals;
- (Bij)scholing van professionals;
- Samenwerking tussen mantelzorgers, vrijwilligers en professionals;
- Afstemming met samenwerkingspartners.

Vanuit deze speerpunten spreken we regelmatig met samenwerkingspartners en maken we afspraken hoe we hier het beste invulling aan kunnen geven. ONS welzijn heeft daarnaast een extra taak in het goed ondersteunen van mantelzorgers. Dit doet ONS welzijn vanuit de visie: "Mantelzorg is een natuurlijk onderdeel van sociaal burgerschap. Het is van belang dat we mantelzorg niet problematiseren, maar de burger informeren en ondersteunen waar nodig ter voorkoming of opheffing van overbelasting. Mantelzorgers dragen in belangrijke mate bij aan de zelfredzaamheid en participatie van anderen."

De professionals van de Sociaal Teams (ST) en Basisteams Jeugd en Gezin (BJG) kijken niet alleen naar de vraag van de hulpvrager maar nemen het hele sociale netwerk mee in hun aanpak. De positie en rol van de mantelzorgers wordt nadrukkelijk meegenomen in de vraagverheldering en de plannen van aanpak. Het registratiesysteem is hier ondersteunend in. De aandacht voor de mantelzorgers zit dus verweven in de reguliere manier van werken. Dit biedt niet alleen de mogelijkheid om de zorg gegeven dóór de mantelzorgers te betrekken bij de ondersteuning van de zorgvrager, maar ook om helder te krijgen welke ondersteuning voor de mantelzorgers nodig is ter voorkoming van overbelasting.

Wat doet ONS welzijn in de ondersteuning voor mantelzorgers?

ONS Welzijn biedt ook een uitgebreid aanbod van activiteiten voor mantelzorgers:

- Ieder team (BJG, ST) heeft een aandachtfunctionaris mantelzorg die collega's ondersteunt, inspireert en wijst op mogelijkheden voor mantelzorgers. Deze functionaris houdt het thema mantelzorg binnen de diverse teams onder de aandacht.
- ONS welzijn faciliteert en bemiddelt in de uitvoering van gecollectiviseerde activiteiten voor mantelzorgers in het werven van fondsen en de inzet van eigen flexibel budget.
- De mantelzorger kan terecht bij het Sociaal Raadsliedenwerk van ONS welzijn voor onder andere het invullen van formulieren en met vragen rondom regelgeving en juridische kwesties.
- Het vrijwilligerscollege verzorgt regelmatig scholingsdagen voor vrijwilligers en mantelzorgers rondom het thema mantelzorg.
- ONS welzijn organiseert iedere twee maanden een intern breed mantelzorgoverleg waaraan per gemeente een aandachtfunctionaris mantelzorg deelneemt. Hier is onder andere aandacht voor de ontwikkeling van een sociale kaart regio breed, trends en ontwikkelingen en vergroten van kennis en deskundigheid.

Daarnaast organiseert ONS welzijn activiteiten voor mantelzorgers die zorgen voor mensen met dementie of NAH, allochtone mantelzorgers, oudere mantelzorgers en jonge mantelzorgers. Denk aan het Alzheimercafé, Armslag, Café Brein, DemenTalent, cursussen en informatieavonden, de maaltijdservice, alarmering en een boodschappendienst, vrijwillige ouderenadviseurs die huisbezoeken afleggen, brussengroepen voor kinderen en tieners, etc. Deze activiteiten zetten in op de ondersteuning van de mantelzorger, niet alleen curatief maar zeker ook preventief in het voorkomen dat de mantelzorger overbelast wordt.

Plan van aanpak ONS welzijn

Vanuit het totaalplaatje aan activiteiten die ONS welzijn biedt ter ondersteuning van mantelzorgers zijn we regelmatig met hen in gesprek om telkens de vraag te beantwoorden: Zijn we tevreden over deze ondersteuning en wat kunnen we verbeteren? We constateerden de volgende aandachtspunten:

- onderlinge afstemming tussen de verschillende activiteiten voor mantelzorgers;
- de signalering en ondersteuning van jonge mantelzorgers;
- de ambassadeursrol van de aandachtfunctionarissen ondersteunen en aansturen;
- een duidelijk vindbaar 'meldpunt' voor mantelzorgers; de toegang zo profileren zodat mantelzorgers weten dat ze hier naartoe kunnen komen voor ondersteuning;
- specialisten mantelzorg die laagdrempelig en bereikbaar zijn en naast de mantelzorger kunnen handelen;

- preventie: acties ter voorkoming van overbelasting;
- de aansluiting tussen de mantelzorg en de informele- en formele zorgverlening binnen de gemeente en in de regio;
- deskundigheidsbevordering: het opbouwen van expertise en het borgen van deskundigheid op gebied van mantelzorg, ook voor andere samenwerkingspartners in de regio;
- verbinding met regionale, provinciale en landelijke mantelzorg netwerkorganisaties.

ONS welzijn heeft voor deze aandachtspunten dit jaar een plan van aanpak geschreven. In de nieuwe subsidieovereenkomst met ONS welzijn voor de jaren 2018 en 2019 is afgesproken dat ONS welzijn dit plan van aanpak uitvoert. Het omvat acties ter ondersteuning en waardering van de jonge mantelzorg, communicatieacties ten behoeve van een vindbaar 'meldpunt' en (h)erkenning voor mantelzorgers, de inzet van een kwartiermaker mantelzorg als verbinder en aanjager voor gemeente Oss en de regio en een explicietere rol voor de aandachtfunctionarissen die verantwoordelijk zijn voor de borging van de dagelijkse gang van zaken in de ondersteuning van mantelzorgers. Verdere aandachtspunten die wij ONS welzijn meegegeven hebben zijn: borg de kennis en inzet van ervaringsdeskundigen, stem af met de Adviesraad Sociaal Domein en zoek samenwerking met Blink. De komende tijd monitoren we samen met ONS welzijn of de ondersteuning van mantelzorg goed geborgd wordt.

Hebben we nog meer gedaan in de ondersteuning voor mantelzorgers?

Dit jaar hebben we ook de regels van het woonbeleid voor mantelzorgers versoepelt. Vanaf de zomer 2017 is nu ook mogelijk dat mensen met een (langzaam) progressieve ziekte alvast een mantelzorgwoning mogen realiseren. Denk aan mensen met COPD, een beginstadium van kanker of artrose of hart- en vaatziekten. Zie voor meer informatie: https://www.oss.nl/werk-inkomen-zorg/zorg-1/mantelzorg-2/mantelzorg_en_wonen.htm

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss,
Namens dezen,

Mevrouw J.M.H. van de Ven,
Wethouder Zorg en Welzijn, c.a.